

Journalistikken i Psykologtidsskriftet lest med kritisk blikk av utenforstående aktører

Finn fem feil

Odd Volden
Brukeraktivist

Ingen er tjent med psykisk helseforskning som ensidig fastholder mennesker i pasient- og brukerroller.

Det første møtet med Nina Strands forskningsintervju «La pasienten være førsteforfatter» (januar 2015), der journalisten intervjuer en litteraturviter og en sosiolog som har fattet interesse for de innsendte tekstene i kunnskapsbasen til erfaringskompetanse.no, gjør meg litt urolig. Det andre møtet bringer meg ikke veldig mye lenger: Hvorfor festet jeg meg egentlig ved denne teksten? Hva bør jeg eventuelt gripe fatt i? Hvor skal jeg starte? Er det egentlig teksten som er problemet, eller er det primært snakk om motoverføring?

Jeg innser at jeg trenger et testbatteri eller en manual, og griper i min nød til den enkleste formelen jeg vet om: – Finn fem feil!

Det tredje møtet med teksten blir veldig forskjellig fra de to første. Manualen gjør meg tryggere. Jeg har en oppgave. Jeg får samlet tankene. Teksten får et svar. Jeg er i gang:

Den aktuelle tekstflaten kalles «Forskningsintervjuet». Jeg tenker at «Forskerintervjuet» hadde vært mer dekkende, i hvert fall om vi legger det aktuelle intervjuet til grunn. Det finnes utvilsomt et forskningens metanivå, jf. den omfattende artikkelen Plagiatkontrollen, i samme utgave av tidsskriftet. De to forskerne som intervjues i «La pasienten være førsteforfatter», er aktører i et felt, og ikke overdommere. Denne unøyaktigheten blir spesielt iøynefallende når forskerne møter så lite motstand som de gjør i dette intervjuet.

Overskriften «La pasienten være førsteforfatter», som er hentet fra en uttalelse fra en av forskerne, er ved første øyekast god. Utsagnet og overskriften representerer frisk ekstrapolering. Men rekylen slår hardt: Journalisten stiller ikke det åpenlyse spørsmålet om medforskning. Kjenner ikke journalisten dette fenomenet? Ville hun vært like unnfalende om hun intervjuet to mannlige forskere som fortalte om et planlagt prosjekt med den hensikt å gi kvinner større makt, men uten at kvinner selv fikk delta, og langt mindre sitte i førersetet i planleggingen og gjennomføringen av prosjektet? Jeg kjenner at jeg blir flau, på vegne av både journalisten og forskerne.

«Hittil er det somatikken som har vært utgangspunkt for de to forskerne», skriver journalisten. Er det uten videre uproblematisk å gå fra somatikken til psykisk helsefeltet? Også her kunne journalisten med fordel vært mer nysgjerrig.

Det fremgår ikke av intervjuet hvilken rolle erfaringskompetanse.no spiller i det angjeldende prosjektet. Men jeg blir nysgjerrig på i hvilken grad erfaringskompetanse.no er komfortable med at deres omfattende og tematisk sett varierte materiale, skrevet og innsendt av borgere med ulike erfaringer knyttet til psykisk helse, nå skal «forskes inn i» en pasient- og journaldiskurs.

Det går selvfølgelig også an å stille seg kritisk til at en filolog og en sosiolog ser det som sin oppgave å hjelpe leger og psykologer til å skjønne noe som de burde ha møtt som soleklare krav fra utdanningsinstitusjoner, profesjonsorganisasjoner, helsemyndigheter og foretaksledere for lenge siden. Men jeg innser at jeg neppe kommer langt med det på et felt der det overordnede målet fortsatt er at terapeutene ikke skal måtte forandre seg før de tror de har kommet på det selv.